

AVIZ

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională
în materie penală, republicată, cu modificările și
completările ulterioare**

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.128 din 29.05.2017,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în scopul îmbunătățirii reglementării existente, precum și al transpunerii integrale a Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală și al transpunerii parțiale a Directivei 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în

urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autoritățile consulare în timpul privării de libertate.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. La titlu, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, expresia „republicată, cu modificările și completările ulterioare” trebuie eliminată.

3. Având în vedere exigențele de tehnică legislativă, părțile dispozitive ale punctelor din cuprinsul **art.I** trebuie reformulate, potrivit următoarelor modele:

A. Pentru evidențierea modificărilor:

a) „Alineatul/alineatele ...al/ale articolului ... se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”

b) „La articolul ..., litera/literele ...) se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”

c) „La articolul ... alineatul (...), litera/literele ...) se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”

B. Pentru evidențierea completărilor:

a) „După articolul ... se introduce un nou articol, art. ..., cu următorul cuprins:”

b) „După alineatul (...) al articolului ... se introduce un nou alineat/... alineate, alin.(...)/alin.(...) - (...), cu următorul cuprins:”

c) „La articolul ... alineatul (...), după litera ...) se introduce o nouă literă, lit. ...), cu următorul cuprins:”

4. La partea introductivă a art.I, pentru rigoarea informațiilor, sintagma „republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I” va fi înlocuită cu sintagma „**republicată** în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

5. La art.16 alin.(5), astfel cum este propus la **pct.1**, semnalăm că art.90 alin.(4), la care se face trimiterea, are ca obiect stabilirea rolului avocatului, nu situațiile în care acesta este desemnat. Pentru acest motiv, apreciem că trimiterea ar trebui făcută la art.90 alin.(3).

6. La art.83¹, astfel cum este propus la **pct.4**, pentru integrarea armonioasă a normei în cuprinsul actului normativ de bază, este necesară completarea acesteia cu o denumire marginală adecvată.

În ceea ce privește norma propusă, semnalăm că din redactare nu rezultă cu suficientă claritate situația avută în vedere de text. Este necesară, de aceea, atât reanalizarea și reformularea expresiei „între

România statul solicitat respectiv solicitant”, precum și indicarea expresă a deciziei-cadru la care se referă textul.

7. La **pct.10**, referitor la norma propusă pentru art.110 alin.(6), pentru un spor de rigoare normativă, expresia „termenele prevăzute la alineatele precedente” trebuie înlocuită cu sintagma „termenele prevăzute de prezentul articol”.

8. La **pct.11**, în cuprinsul normei propuse pentru art.131 alin.(3) lit.a¹⁾, pentru rigoarea exprimării, expresia „căroră li se poate aplica prezentul titlu” trebuie înlocuită cu sintagma „căroră li se pot aplica dispozițiile prezentului titlu”.

9. La **pct.17**, precizăm că norma propusă pentru art.140¹ alin.(2¹) nu îndeplinește exigențele stilului normativ, textul putând fi reformulat, astfel:

„(2¹) Recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea deducerii perioadei executate în detenție pe teritoriul altui stat, se face dacă pedeapsa a fost executată în întregime sau a fost considerată ca fiind executată în statul străin, iar aceste aspecte au fost confirmate de statul străin. ...”.

Precizăm că referirea la deducerea fracțiunii executate efectiv, din finalul textului propus prin proiect, nu pare a se corela cu dispozițiile referitoare la condiția ca pedeapsa să fi fost executată **în întregime** sau **să fi fost considerată ca fiind executată**. Este necesară, de aceea, reanalizarea soluției propuse și completarea textului cu o teză finală care să reglementeze în mod clar și corect acest aspect.

10. La **pct.19**, norma propusă pentru art.140³ alin.(1¹) trebuie să deuteze cu literă mare, iar expresia „verificările menționate la alin.(1)” trebuie să fie înlocuită cu sintagma „verificările prevăzute la alin.(1)”.

11. La **pct.21**, textul propus pentru alin.(1¹) al art.144 va debuta cu inițială mare.

12. La **pct.22**, pentru corectitudinea reglementării partea dispozitivă trebuie să se refere la modificarea art.154 alin.(13) lit.a).

Pentru același motiv, partea dispozitivă a **pct.23** trebuie să se refere la art.154, nu la art.155.

13. La **pct.24**, la textul propus pentru alin.(2) al art.167¹ cele două litere ce identifică enumerările vor fi marcate cu paranteză doar pe partea dreaptă potrivit uzanțelor normative.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare.

14. La **pct.28**, în debutul textului propus pentru art.170³¹ alin.(2) trebuie redată expresia „(2)”.

15. Pentru respectarea nomelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă a **pct.33** trebuie reformulată, astfel:

„33. După articolul 268 se introduce o nouă secțiune, Secțiunea a 6-a, alcătuită din articolele 268¹ - 268²⁵, cu următorul cuprins:”.

În continuare se vor reda normele propuse, cu precizarea că, înaintea titlului secțiunii trebuie introdusă expresia „Secțiunea a 6-a”.

16. La **pct.33**, semnalăm următoarele:

16.1. La **art.268¹ alin.(1)**, pentru un spor de rigoare normativă, după expresia „în vederea obținerii de probe” ar trebui introdusă sintagma „denumite, în cuprinsul prezentei secțiuni, state membre”.

16.2. La partea introductivă a textului propus **art.268¹ alin.(2)**, pentru o exprimare normativă consacrată, sintagma „termenii și expresiile următoare se definesc astfel:” va fi înlocuită cu sintagma „termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:”.

Totodată, pentru uniformitate în redactare cu alte acte normative, sugerăm ca enumerările să debuteze astfel:

a) *ordin european de anchetă*- o decizie judiciară...

b) *stat emitent*- staul membru care este emis...

c) *stat de executare*- statul membru care execută....

d) *autoritate emitentă*:

1. o autoritate judiciară;

2. orice altă autoritate.....

e) *autoritate de executare*- autoritatea care are competența...”.

La **lit.a)**, precizăm că dispoziția din cuprinsul celui de-al doilea paragraf al literei trebuie să fie redată în continuarea primului paragraf, urmând să constituie teza a doua a normei.

16.3. La **art.268¹ alin.(2) lit.d)**, la a doua liniuță, semnalăm că redactarea textului trebuie să aibă în vedere faptul că prin legea română nu se pot prevedea obligații în sarcina unor autorități străine, așa cum rezultă din teza a doua a normei. Ținând seama și de definiția din cuprinsul art.2 lit.c) pct.(ii) din Directiva 2014/41/UE, propunem reformularea tezei a doua, astfel: „În acest caz, dispoziția autorității competente constituie ordin european de anchetă doar dacă este validată de o autoritate judiciară din statul emitent, după examinarea

conformității sale cu condițiile pentru emiterea unui ordin european de anchetă”.

Precizăm că propunerea de reformulare are în vedere și faptul că ipoteza reglementată în cuprinsul liniuței a doua se referă doar la autorități competente din alte state membre, întrucât, potrivit art.268³, autorități competente române sunt doar autoritățile judiciare (procurorul sau, după, caz, judecătorul), nu și alte autorități.

16.4. La **art.268²**, precizăm că transpunerea art.4 din Directiva 2014/41/UE, prin redarea acestuia în redactarea din actul european, nu este corectă. Transpunerea acestei dispoziții presupune particularizarea normei în raport cu sistemul juridic intern, și nu referirea generică la „legislația națională statului emitent”. Prin urmare, este necesară reanalizarea și reformularea textului, prin precizarea expresă a „procedurilor” la care se referă lit.a) - d). Pe cale de consecință, la **art.268⁸ lit.c)** trimiterea la art.268² lit.b) și c) trebuie înlocuită cu redarea expresă a respectivelor ipoteze, întrucât textul se referă la analiza modalității de emitere a ordinului european de anchetă în raport cu dispozițiile legale ale altui stat membru.

Observația referitoare la particularizarea textelor în raport cu sistemul juridic intern este valabilă, în mod corespunzător și pentru **art.268⁷ alin.(2) lit.d)**.

16.5. La **art.268³ alin.(4)**, pentru un spor de rigoare normativă, expresia „autoritățile centrale” trebuie înlocuită cu sintagma „autoritățile centrale prevăzute la alin.(3)”, iar expresia „în condițiile prevăzute de articolul art.268⁴ alin.(5)” trebuie redată sub forma „în cazurile prevăzute la art.268⁴ alin.(5)”.

16.6. La **art.268⁴ alin.(2)** pentru respectarea uzanțelor normative sintagma „anexa 11” se va reda sub forma „anexa **nr.11**”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

Totodată, semnalăm că din text nu rezultă cine ar avea competența „certificării pentru conformitate și corectitudine” a ordinului european de anchetă.

La **alin.(3)**, referitor la expresia „care permit o urmă scrisă”, semnalăm că aceasta nu este utilizată în mod unitar, regăsindu-se sub forma „care lasă o urmă scrisă” la art. 268⁸ alin (4) sau „care permit o înregistrare scrisă” prevăzută la art. 268¹³ alin. (5), sens în care, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă sugerăm utilizarea unei terminologii unitare.

La **alin.(6)** norma trebuie reformulată, întrucât, în actuala redactare, impune obligații în sarcina autorității de executare din alt stat membru. Observația este valabilă și pentru **art.268⁶ alin.(8)**.

16.7. La **art.268⁵ alin.(2)**, pentru rigoare normativă, sintagma „în conformitate cu articolul 268⁴ alineatul (7)” se va reda sub forma „potrivit prevederilor art.268⁴ alin.(7)”, observație valabilă pentru toate cazurile similare.

Totodată, pentru corelare cu dispozițiile art.268⁴, textul trebuie să se refere la prezența pe teritoriul statului de executare a „reprezentantului prevăzut la art.268⁴ alin.(7)”.

La **alin.(3)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, sintagma „este emis în conformitate cu articolul 268⁴ alineatul (1) și (2)” trebuie înlocuită cu expresia „este emis cu respectarea dispozițiilor art.268⁴ alin.(1) și (2)”.

16.8. La **art.268⁷ alin.(5)**, pentru o exprimare mai adecvată, sugerăm ca expresia „Atunci când” din debutul normei să fie înlocuită cu sintagma „În cazul în care”. Observația este valabilă pentru toate cazurile similare.

La **alin.(6)**, expresia „art.268⁶ și următoarele” trebuie înlocuită cu trimiterea expresă la normele avute în vedere.

16.9. La **art.268⁸ alin.(2)**, pentru o exprimare normativă consacrată, propunem reformularea normei astfel:

„(2) - Prevederile alin. (1) lit.g) și h) nu se aplică în cazul măsurilor prevăzute la art. 268⁷ alin.(2)”.

La **alin.(4)**, pentru respectarea rigorilor stilului normativ, textul trebuie să dezbuteze cu expresia „În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a), b) și d) - f)”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare.

16.10. La **art.268⁹ alin.(2)**, sintagma „prevăzute la prezentul articol” se va înlocui cu formularea „prevăzute în prezentul articol”.

La **alin.(4)**, pentru precizia normei de trimitere, propunem ca expresia „conform art.268¹²” să fie înlocuită cu sintagma „prevăzute la art.268¹² **alin.(1)**”.

La **alin.(5)**, referitor la sintagma „nu poate respecta (...) termenele prevăzute la alin.(3)”, precizăm că norma de la alin.(3) se referă la un singur termen, respectiv cel de 30 de zile de la primirea ordinului european de anchetă. Este necesară revederea textului.

16.11. La **art.268¹³ alin.(2)**, din rațiuni de redactare, textul va debuta cu majusculă.

La **alin.(4) lit.a)**, pentru o exprimare adecvată, sugerăm ca expresia „din cauza faptului că” să fie înlocuită prin cuvântul „întrucât”.

Totodată, semnalăm că după enumerarea de la **lit.c)** există un alineat nemarcat, aspect care contravine normelor de tehnică legislativă, fiind necesară reconsiderarea textului. Observația este valabilă și pentru **art.268²³ alin.(6) lit.b)**.

La **alin.(5)**, la partea introductivă, pentru utilizarea limbajului specific normativ, propunem ca sintagma „Fără a aduce atingere articolului 268⁷ alin.(4) și (5)” să fie înlocuită cu formularea „Fără a aduce atingere prevederilor art. 268⁷ alin.(4) și (5)”, iar la **lit.a)**, pentru rigoare normativă, sintagma „articolelor 268⁷ și art. 268⁸” va fi înlocuită cu formularea „art. 268⁷ și 268⁸”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare.

16.12. Precizăm că **art.268¹⁶ - 268²³** trebuie reanalizate și reformulate, astfel încât din redactare să rezulte cu claritate care sunt regulile aplicabile în cazul în care România este stat emitent și, respectiv, stat de executare. În acest sens, menționăm, cu titlu de exemplu, că pentru situațiile în care România este statul emitent, referirea generică la „statul emitent” ar trebui înlocuită cu referirea la „România”.

În plus, la **art.268¹⁶**, la actualul pct.4 (care urmează a fi marcat ca alin.(4)), referirea la „statul executant” trebuie înlocuită cu referirea la „statul de executare”. Totodată, la actualul pct.6, semnalăm că dispoziția privind deducerea perioadei de detenție poate fi prevăzută numai pentru situația în care România este statul de executare, iar acest aspect trebuie să rezulte cu claritate din text.

Totodată, precizăm că textele trebuie revizuite și din punct de vedere al exprimării, pentru evitarea dezacordurilor (denumirea marginală a art.268¹⁶) sau a formulărilor de tipul „pe teritoriul statului României” (art.268¹⁸ alin.(1)).

16.13. La **art.268²⁴ alin.(1)**, în acord cu prevederile art.38 alin.(3), teza finală, din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară eliminarea parantezelor care încadrează sintagma ”statul membru notificat”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

Referitor la **alin.(4)**, pentru o mai bună exprimare, recomandăm reformularea textului, astfel:

„(4) În sensul alin.(3), autoritatea competentă română este Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.”

La **alin.(5)**, în legătură cu norma de trimitere la ”alineatul (2)”, precizăm că, potrivit art.50 alin.(1), teza finală, din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere. Pentru acest motiv, apreciem că trimiterea ar trebui făcută la alin.(1).

17. Referitor la **pct.34 și 35**, care au ca obiect, pe de o parte, modificarea alin.(1) al art.246, și, pe de altă parte, introducerea art.245¹, pentru o succesiune logică a elementelor structurale amendate, este necesară plasarea celor două puncte după **pct.32**. În consecință, punctele subsecvente se vor renumera în mod corespunzător.

În plus, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, părțile dispozitive ale actualelor **pct.34, 35 și 36** trebuie reformulate conform modelelor prezentate la pct.3 din prezentul aviz.

Semnalăm că denumirea art.245¹ – „Încetarea executării”, coincide cu denumirea art.236, articol la care se face trimitere în textul nou introdus.

18. Precizăm că, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, actualul **pct.38** trebuie prevăzut după actualul pct.36, înaintea actualului pct.37.

19. La actualul **pct.37**, **partea dispozitivă** trebuie reformulată, astfel:

„...După anexa nr.10 se introduc patru noi anexe, anexele nr.11-14, cu următorul cuprins:”.

Referitor la marcarea anexelor, aceasta se va realiza prin scrierea în partea dreaptă sus a paginii a expresiei „**Anexa nr.**”, urmată de cifra aferentă.

La **anexa nr.14**, în considerarea prevederilor art.49 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recomandăm marcarea enumerărilor cu litere și nu cu liniuțe așa cum s-a procedat în cazul de față.

20. La actualul **pct.38**, **partea dispozitivă** trebuie reformulată, astfel:

„...La mențiunea privind transpunerea, după punctul 9 se introduc două noi puncte, pct.10 și 11, cu următorul cuprins:”.

Totodată, în cuprinsul pct.10 al mențiunii de transpunere, după expresia „2013/48/UE” trebuie introdusă sintagma „din 22 octombrie 2013”.

21. Referitor la norma prevăzută pentru **art.II**, pentru menținerea unității în redactare cu celelalte acte normative care cuprind prevederi similare, este necesară reformularea textului, astfel:

„Art.II. - Legea nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.377 din 31 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.”

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București
Nr.412/31.05.2017